

# BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

## PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

## PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin  
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;  
și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la  
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

## Sinodul eparchial aradan.

(Fine.)

În ședința a deca ținută la 2/14 Maiu a. c. se pune la ordinea zilei alegerea membrilor consistoriului în senatul școlariu și epitropesc dela consistoriele din Arad și Oradea-mare, precum și alegerea duor membri în senatul bisericesc dela Oradea-mare. Proceđându-se la alegere prin vot secret la apelul nominal răspund 45 de deputați prezenți. Finindu-se votarea, comisiunile scrutinătoare se retrag spre a constata rezultatul; er sinodul își continuă lucrările punând la ordinea zilei raportul comisiunii epitropesci asupra raportului general al senatului epitropesc dela Consistoriul din Arad, carea prin raportorul Dr. Ioan Suciu propune, și sinodul ia în general la cunoștință raportul senatului epitropesc dela Consistoriul din Arad.

În special la propunerea comisiunii se ieau la cunoștință următoarele, și anume:

La competența acelu senat au intrat în decursul anului trecut 1488 de piese, dintre cari au rămas neresolvite 86. În decursul anului trecut s'a cumpărat pre seama tipografiei diecesane o casă în strada Sina, cu prețul de 6000 fl. v. a.; mai departe s'a cumpărat pre seama fondului preoțesc 31 jugere pământ în comuna Liget cu prețul de 6200 fl. v. a., er în comuna Șiria o casă cu prețul de 4100 fl. v. a. Consistoriul a primit în anul trecut dela reuniunea femeilor române din Arad și provinciă proprietatea școlei de fete cu internat din Arad.

Comuna Ghiroda a cumpărat în anul trecut pre seama sfintei biserici de acolo un optariu de pământ cu 875 fl., comuna Cerneteaz a cumpărat pre seama sfintei biserici de acolo 5 jugere de pământ cu prețul de 970 fl., comuna Șimand a cumpărat 5 intravilane cu 2545 fl. 46 cr., comuna Fazekas-Varșand a cumpărat 4 intravilane cu 800 fl., er comuna Cuveșdia a cumpărat pre seama sfintei biserici 58 jugere pământ.

Cu privire la preliminarele și socoțile comunelor bisericesci, sinodul avisază Consistoriul a dispune cu cea mai mare rigóre, ca toate socoțile bisericesci restarte se se substernă încă în decursul anului curent.

Cu privire la fondul tipografiei diecesane sinodul ia la cunoștință aprobarea socoților tipografiei pre anul 1893, și tot de odată avisază Consistoriul a dispune, ca pretensiunile restante ale fondului tipografiei se se încaseze. Tot de odată se avisază Consistoriul, ca să înființeze pre lângă tipografia diecesară și o librăria, — având a face spre acest scop investiriile necesare, și în special a-se îngriji, ca în această librăria se se afle totdeauna, manualele de școlă prescrise și tipărituri corăspundătoare, er prețurile se fiă cele mai moderate.

Raportul Consistoriului, că fondul alumneului din Timișoră în decursul anului trecut a avut venit de 2895 fl. 40 cr. er spese de 1538 fl 37 cr. și că starea fondului alumneului din Timișoră a fost la finea anului trecut de de 11701 fl 06 cr. se ia la cunoștință.

Cu privire la rațiocinele fondurilor și fundațiilor administrate de Consistoriul din Arad, și în special cu privire la fondul general diecesan, comisiunea constatând că acest fond are pretensiuni în afară, a căror încasare nu mai suferă amânare, și anume cu deosebire în restanțele comunelor bisericesci, în contribuirea de 1 cruceriu, în sidocșia episcopescă și în tacșele dela cununii, sinodul a luat urmatoriul conclud:

a) Se avisază Consistoriul a procede cu cea mai mare rigóre la încasarea restanțelor și despre rezultat a face raport procsimului sinod ordinariu, specificând restanțele intrate după protopresviterate.

b) Cu privire la subvențiunea de stat, din carea în anul 1893 a intrat numai 7450 fl. în loc de 9000 fl. se avisază Consistoriul a întreveni la locul competent spre a-ni-se liquida ajutoriul de stat întreg și fără detragere.

La propunerea comisiunii sinodul ia la cunoștință, ca starea fondului capelei Arad-Gaiu a fost la 31 Decembrie anul trecut: 545 fl. 91 cr. starea fondului bibliotecii preparandiali: 591 fl. 43 cr., starea fondului sinodal-congresual: 7500 fl. 14 cr. starea fundațiunii Patricie Popescu: 437 fl. 52 cr. fundațiunea Simeon Popovici Páffy: 15028 fl. 52 cr. fundațiunea Georgiu Popa de Teiuș: 1050 fl. 47 cr. fundațiunea Forray din Soborșin 850 fl. 32 cr., fundațiunea contelui Almásy din Chitighaz 850 fl. 32 cr., fundațiunea Gavriil Faur din Lipova: 1539 fl. 15 cr., fundațiunea Gavriil Faur din Oradea-mare: 7467 fl. 83 cr. fundațiunea Ana Iorgovici-Ebesfalvi: 5281 fl.

Cu privire la fondul diecesan de asigurare în contra focului, carele la finea anului trecut a fost: 29031 fl. 21 cr. — sinodul avisază Consistoriul a îngriji, ca restanțele acestui fond să se incaseze.

Cu privire la fundațiunea Teodor Papp din Checheș, carea la finea anului trecut a fost de: 66.855 fl. 75 cr. — Sinodul ia la cunoștință activarea acestei fundațiuni.

După acesta se ieau la cunoștință rațiunile fondurilor foste comune, socota fondului preoțesc aradan, dispunându-se tot de odata ca interesele restante ale fondului bisericesc-clerical să se incaseze cu totă rigorea.

Cu privire la raportul comisiunii sinodale esmise pentru scontrarea cassei consistoriale, din carele se vede, că acea comisiune în decursul anului trecut a scontrat cassa consistorială de 4 ori, și totdeuna a aflat toate în cea mai bună ordine, sinodul la propunerea comisiunii ia acest raport la cunoștință, și comisiunii scontrătoare i-se votază mulțumită pentru zelul și osteneala depusă în această lucrare.

Se ia la cunoștință raportul fundațiunii „Elena Ghiba Birta,” carea la finea anului trecut a fost de: 58,219 fl. 42 cr.

Se votază bugetul Consistoriului din Arad pentru anul curent.

Cu privire la propunerea Consistoriului din Arad de a-se iniția înființarea unei fabrici de lumini de ceară curată, — sinodul avisază Consistoriul a studia această chestiune, și a prezenta procsimului sinod ordinar un proiect în această chestiune.

Sinodul la propunerea comisiunii epitropesci alege o comisiune pentru scontrarea cassei consistoriale. În această comisiune se aleg dnii: Iosif Gol-diș, Paul Rotariu și Dr. Lazar Petco.

Cu privire la adresa Consistoriului eparchial din Caransebeș, adresată Consistoriului din Arad de a-se declara, dacă este învoit a ceda cele 4 protopopiate din Bănat, aparținătoare acestei diecese, ca împreună cu alte 2 protopopiate din eparchia Caransebeșului să formeze teritoriul unui Consistoriu, ce se în-

tenționează a-se înființa în Temișoră — sinodul restituie actul Consistoriului din Arad cu înviațiunea de de a-se pronuncia în merit, și a substerne propunere în această afacere procsimului sinod ordinar.

Se pune la ordinea zilei raportul comisiunii petiționare, transpune Consistoriului pentru rezolvire competentă:

rugarea preotului Ioan Costa din Ianoșda pentru un ajutoriu, rugarea mai multor parochieni din Curtacher pentru renființarea parochiei a doua de acolo, rugarea preotului Simeon Tomescu din Sistarovăț pentru întregirea sesiunii parochiale, rugarea comunei bisericesci din Banat-Comloș, în chestiunea socoților bisericesci de acolo, rugarea comunei Bucovăț pentru renființarea parochiei a doua de acolo, plânsorea mai multor parochieni din Micalaca contra preotului de acolo Iustin Dascal, plânsorea mai multor parochieni din Micalaca contra preotului Ioan Cióră.

După acesta se votază diurnele și viatecul deputaților sinodali.

Comisiunea esmisă pentru scrutinarea alegerii membrilor Consistoriului în senatul școlar și epitropesc raportând asupra rezultatului scrutiniului, se declară de aleși:

În senatul școlariu din Arad: asesor referinte: Dr. Georgiu Popa; asessori onorari: din cler: Demetriu Marcu, Dr. Ioan Trăilescu, Georgiu Crețiu-nescu, Iosif Grădinariu, dintre mireni: Pavel Rotariu, Dr. Petru Pipoș, Vincențiu Babeș, Ioan Lenger, Georgiu Ardelean, Constantin Crăciun și Dr. Lazar Petco.

În senatul epitropesc dela Arad asesor referinte: Demetriu Antonescu, asessori onorari din cler: Paul Tempea, Dionisiu Popovici, Iosif Bejan, Ioan Petran; dintre mireni: Georgiu Feier, Emanoil Misiciu, Petru Truția, Georgiu Purcariu, Nicolae Oncu, Iosif Gallu, Ioan Moldovan.

În senatul bisericesc dela Oradea-mare: Teodor Filip și Teodor Papp.

În senatul școlariu dela Oradea-mare asessori onorari din cler: Vasiliu Papp din Topa de sus, Georgiu Morărescu, Nestor Porumb; dintre mireni: Nicolau Zigre, Dr. Florian Duma, Dr. Atanasiu Marienescu, Teodor Oancea, Elia Bochiș, Teodor Lazar.

În senatul epitropesc dela Oradea-mare asessori onorari din cler: Iosif Nagy, Vasiliu Papp din Curățetele și Teodor Andru; dintre mireni: Ioan Gherlan, Dumitru Negrean, Ioan Papp, Dr. Ioan Buna, Paul Papp și Paul Făssie.

După acesta Pré Sântia Sa anunță, că sinodul a rezolvit în sesiunea actuală toate agendele avizate la competența sa, și constată cu plăcere și cu această ocaziune, că dnii deputați pătruși de însemnata misiune, ce o are biserica noastră națională, ca instituțiune de cultură, — și că și-au pus fără preget

cu zel și abnegațiune puterile pentru o bună soluțiune a agendelor avisate la competența sa, — îi-rogă, ca fiecare în cercul seu de activitate să se facă apostol întru realizarea misiunii culturale, pre carea o are acéstă dumnezeiescă instituțiune în sinul poporului nostru le împărtășește binecuvântarea arhierescă rugând pre Dumneșeu să-i ducă în pace la vatra familiară.

La aceste cuvinte ale Pré Sântiei Sale primite de deputații sinodali cu însuflețite urări: să trăiească, Pré Sântia Sa Domnul Episcop Ioan Meșian, deputatul Paul Rotariu luând cuvântul mulțameșce în numele deputaților sinodali Pré Sântiei Sale pentru înțelepăta conducere a lucrărilor sinodului, pentru nepregetata întervenire întru apărarea intereselor bisericii, precum și preste tot pentru neobosita activitate desvoltată întru desvoltarea eparchiei, a clerului și poporului credincios.

Cu acésta sesiunea sinodului eparhial din anul curent se încheiă între însuflețite urări: „se trăiească Pré Sântia Sa.“

## Părinții și scriitorii bisericesci din veacul al patrulea.

[Continuare și fine.]

Rentors acasă a fost primit de popor cu mare însuflețire și cu adevărată pompă.

Întraceea ura Eudoxiei față de Chrysostom isbucni de nou, mai cu séma din motivul, că acesta combătea după amvon lăcomia, de carea era atât de mult cuprinsă împăratésa Eudoxia; și Chrysostom fû condamnat de împăratul de nou la exiliu în anul 404, unde înfrânt de strapațele exiliului, muri la anul 407, rostind în césul morții cuvintele: „mărire ție Dómne pentru tóte câte ai făcut mie.“

După mórte cunósce lumea adevărata lui valóre, și osémintele lui sub împăratul Teodosiu la anul 438 fură aduse la Constantinopol, și fură depuse în biserica sfinților apostoli din Constantinopol.

Astfelu s'a terminat vieța acestui om, carele în tot decursul cât a trăit pre pământ s'a făcut pre sine organ în serviciul voinței lui Dumneșeu ca om, ca preot și ca Arhieru; și prin acésta a devenit model de om, preot și Arhieru pentru tóte timpurile.

Voind a caracteriza vieța și activitatea literară și pastorală a sfântului Ioan Chrysostom, constatăm, că densus pre terenul oratoriei bisericesci îmbină puterea darului preoției cu un studiu profund în formă. El nu este un orator teoretic, ci are în vedere în tóte cuvântările sale trebuințele practice și

împrejurările vieții poporului, căruia predică, și în același timp nu învătă poporul numai prin cuvânt, ci și prin esemlu, prin vieța sa adevărat creștinescă și de model.

Densus se exprimă în acésta privință în următorul mod:

„Mai mult decât prin cuvinte să îngrijim a birui pre pagâni prin ținuta noastră. Acesta este cel mai nimerit mod de a lupta. Acésta este dovédă nerăsturnabilă, dovéda prin fapte. Înzadar vom filosa prin cuvinte, pentru că dacă noi (creștinii) nu ne vom areta mai buni, decât păgânii prin vieța noastră, nu vom câștiga nimic. Păgânii nu se uită la cuvintele noastre; ci esaminéză numai faptele noastre. Deci urméză mai întâi tu cuvintelor și doctrinelor, pre cari le propagi, și apoi cere, că-se te urmeze și alții. Pentru convertirea unui păgân la creștinism nu influințéză atât de mult învierea unui om din morți, ca o vieță înțelepăta creștinescă.“

Consciu acestei doctrine Chrysostom nu numai prin cuvântările și scrierile sale, ci mai cu séma prin vieța sa morală este, și rămâne o lumină pentru desvoltarea și viitorul creștinismului.

Idealul de vieță și preoția al sfântului Ioan Chrysostom este apostolul Pavel. După modelul acestuia și-a însușit densus stépânia asupra vieții sale morale.

A fost sgomotos timpul, în care densus a trait. A fost esilat, și a murit în esiliu, pentru că intriga lumii de atunci reprezentată prin Eudoxia și Episcopul Alexandriei Teofil nu pot suferi virtuțile mari ale lui Chrysostom; dar biruința a fost a densusului, pentru că a rămas credincios programei sale: că creștinismul, și numai virtuțile creștine sunt chiamate a conduce popórele pre tóte terenele vieții și desvoltării.

Chrysostom a scris mult și prin omiliele sale a esplicat sfânta scriptură atât a testamentului vechiu, cât și nou. Pre langă omiliele, în cari interpretéză sfânta scriptură ne-a rămas dela densus alte cuvântări ținute pentru ridicarea sêmtului de pietate al credincioșilor. A scris, și respective prescurtat din liturgia lui Iacov liturgia, ce pörtă numele său, carea este în întrebuițare în biserica noastră până în ziua de astăzi. Ca tēner a scris frumosul său tractat despre preoția în 5 cărți.

În fine notăm, că la 35 de ani după mórtea sa osémintele lui Ioan Chrysostom au fost aduse din porunca împăratului Teodosiu al doilea la Constantino-

pol cu mare solemnitate, și au fost depuse în biserica sfinților Apostoli.

S. Gregoriu din Nyssa. A fost frate mai tînăr al lui Vasiliu cel mare. Se crede, că este născut în anul 329. În anul 371 a fost înstituit de Episcop în Nyssa. Dînsul a îndurat multe persecuțiuni din partea Arianilor. La anul 375 a fost depus de un sinod arian și esilat. În esiliu a petrecut pînă la mórtea împăratului Valens, la anul 378, când rentorcîndu-se din esil și-a reocupat scaunul episcopesc, și a funcționat ca Episcop pînă la anul 394. La anul 381 a luat parte la al doilea sinod ecumenic, și s'a distins cu deosebire prin profundele sale cunoscințe dogmatice.

Dînsul a scris mai multe omilii, o catechesă în 40 de capitle, un tractat despre credință și mai multe scrieri polemice, și anume încontra lui Eunomiu, încontra lui Apollinaris.

## Academia română

### Concursuri pentru premii 1894.

[Continuare și fine.]

III. Premiul Asociațiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățămîntului public, în sumă de lei 1.500, se va decerne în sesiunea generală din 1895 celei mai bune cărți didactice în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1892 pînă la 31 Decemvre 1894.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 6 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este pînă la 31 Decemvre 1894.

IV. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1896 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1894 pînă la 31 Decemvre 1895, sau celei mai importante invențiuni științifice făcute dela 1 Ianuarie 1894 pînă la 31 Decemvre 1895.

V. Marele Premiu Năsturel-Herescu, din seria B, în sumă de 12.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1897 unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1893 pînă la 31 Decemvre 1896.

VI. Premiul Hagi-Vasile, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1900 unei cărți scrise în limba română și publicată în timpul dela 1 Ianuarie 1894 pînă la 31 Decemvre 1899, al cărei cuprins va fi:

Istoria comerțului la Români, sau starea actuală a comerțului în Româ-

nia, sau studii asupra legislațiunii comerciale în Statul român, sau ori ce alte subiecte privitoare la comerțul român.

Terminul prezentării cărților, în 6 exemplare pentru concurs va fi pînă la 31 Decemvre 1899.

### B) Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

VII. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1895 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect:

„Igiena țeranului român. Locuința, încălțămîntea și îmbrăcămîntea. Alimentațiunea în diferite regiuni ale țerei și în diferite timpuri ale anului.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi pînă la 1 Septemvre 1894.

VIII. Premiul G. San-Marian, în sumă de 2.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1895 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Considerațiuni asupra comerțului României cu țările străine atât la Orient cât și la Occident, începînd cu secolul al XVI-lea pînă la anul 1860.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi pînă la 1 Septemvre 1894.

IX. Premiul Neuschotz, de 2.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din 1895 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Compendiu istoric asupra dezvoltării industriale la Români pînă în 1875.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi pînă la 1 Septemvre 1894.

X. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10.000 lei, dimpreună cu procentele acestei sume pînă la acordarea premiului se va decerne în sesiunea generală din anul 1896 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Istoria Românilor dela Aurelian pînă la fundarea Principatelor.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi pînă la 1 Septemvre 1895.

XI. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 6.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1896 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Psihologia și metafisica poporului român după literatura populară.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi pînă la 1 Septemvre 1895.

XII. Premiul Statului Eliade-Rădulescu de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1896 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Botanica poporală română din punctul de vedere al credințelor, datinelor și literaturii populare, avându-se în vedere adunarea cât se poate mai bogată a materialului.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembrie 1895.

XIII. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1897 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect:

„Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compoziției lor chimice.“

Manuscriptul va trebui să cuprindă materie pentru circa 300 pagini de tipar în 8<sup>o</sup> garmond.

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembrie 1896.

XIV. Premiul Statului Eliade-Rădulescu, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1898 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Considerațiuni istorice și geografice asupra Basarabiei înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinului, regiunii centrale și Bugiagului.“

„Prima organizare a Basarabiei după anexare și urmărirea organizărilor succesive până astăzi. Familiile boeresci române rămase în Basarabia și istoricul lor de atunci încôce. Etnografia și introducerea coloniilor străine și dezvoltarea lor. Biserica și elementul românesc și străin în cler. Instrucțiunea publică. Statistica. Mișcarea literară românească și neromânească, precum și dezvoltarea artei. Topografia actuală a Basarabiei, cu lista tuturor satelor, râurilor, etc. Industria, comerțul și mijlocele de comunicațiune. Folklorul la Români din Basarabia. Monumente istorice și resturi arheologice. Modificările în graiul românesc dela anexare încôce.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembrie 1897.

XV. Premiul Alexandru Bodescu, de 1.500 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Cercetări istorice asupra orașelor Chilia și Cetatea Albă.“

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembrie 1898.

XVI. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect:

„Studiul hidrografica complet al unuia din următoarele râuri: Jiul, Oltul, Agreșul, Ialomița și Siretul.“

Studiul va cuprinde: cursul râului: studiul măței lui; afluenții lui; lungimea cursului, natura terenurilor pe cari curge; permeabilitatea lor; debitul lui și al principalilor lui afluenți în stare normală și în stările excepționale de creștere și de scădere; diagrame cât mai complete, reprezentând regimul râului și al principalilor săi afluenți într'o perioadă de timp cât mai lungă posibil; întinderea terenurilor supuse inundațiilor râului și afluenților săi; un proiect pentru îmbunătățirea regimului, eventual pentru canalizarea lui și facerea navigabilă a lui; un proiect pentru irigarea terenurilor cultivabile cuprinse în basenul râului, pentru îmbunătățirea și pentru utilizarea lui.

Terminul prezentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembrie 1898.

Notă. — Manuscriptele lucrărilor puse la concursurile premiilor de sub Nrii VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, se vor prezenta anonime, purtând o devisă, care va fi reprodusă pe un plic sigilat, cuprindând numele concurentului.

Academia își rezervă dreptul de a tipări în publicațiunile sale lucrările ce se vor premia.

Premiile se vor de autorilor numai după tipărirea lucrărilor premiate.

Concurenții sunt obligați a arăta totdeauna în scris pentru care anume premiu presintă lucrările la concurs.

## D I V E R S E.

\* *Dela Academia română.* — Conform regulamentului votat în sesiunea sa generală, Academia română publică condițiunile pentru ocuparea bursei destinate studenților universității din Iași, din venitul donațiunii Adamachi.

1. În anul școlar 1894—95 se vor acorda două burse studenților dela facultatea de medicină din Iași.

2. Bursele vor fi de câte 100 lei pe lună.

3. Numai studenții lipsiți de mijloce vor avea dreptul a se prezenta la aceste concursuri.

4. Se vor admite să concureze și tineri din orice parte a țerii locuite de români în afară de hotarele regatului.

5. Bursierii vor trebui să trimetă regulat Academiei dovezile legale, ce li se vor cere de Academie, cum că se conformeză pe deplin obligațiunilor ce au contractat, pe tot timpul cât durează bursa.

În cas contrariu, bursa se va pute retrage de Academie chiar înainte de expirarea termenului, pentru care a fost acordată.

6. Bursierii nici într'un cas nu vor pute să aibă și o altă bursă, sub pedepsă de pierderea bursei Adamachi.

7. Pentru acordarea bursei se va ține concurs la universitatea din Iași în ziua de 1 Octombrie 1894 și în

șilele următoare, înaintea unui juriu, care se va constitui la timp.

8. Candidații vor adresa până în sera zilei de 30 Septembrie 1894 d-lui Petru Poni membru al academiei, cererile lor însoțite de următoarele acte: diploma de bacalaureat, un certificat constatând, că candidatul este român, fiu de părinți români, un certificat de paupertate, un certificat de bună purtare, liberat de direcțiunea școlii secundare, în care candidatul și-a făcut studiile.

\* **Iunial.** Corpul învățătoresc dela școlile confessionale gr. or. române din Arad arangiază cu elevii dela aceste școle Luni în 6/18 Iunie a. c. un iunial în pădurea mare (Csálla), la carele invită pre părinți părinți și pre onoratul public cu următoarea programă: a) Tinerimea va escurge în pădure dimineața la 7 ore; b) înainte de amăzi jocuri pentru prunci; c) după amăzi joc pentru public.

Prețul de intrare 30 cruceri de persoană. Venitul curat al acestei petreceri este destinat pentru ajutorarea școlărilor săraci.

\* **Representanți ai științei.** Dl Gr. G. Tocilescu a fost însărcinat să represinte România la congresul archeologic din Rochelle (Francia). — Dnii P. Poni și Dr. Istrate vor represinta România la congresul de chimie din Bruxelles.

\* **Furtună uriașă în Viena.** În 7 Iunie n. c. a năpustit asupra Vienei o furtună cu grindină ne mai pomenită, care a nimicit toate plantațiunile, grădinile și frumoșele parcuri ale vechei capitale austriace. Nici cei mai bătrâni oameni nu-și aduc aminte se mai fi fost vr'o dată martori unei astfel de furtuni infuriate, care în timp abia de 20 minute cât a ținut a nimicit totalmente plantațiunile, a rănit o mulțime de oameni și a spart la vr'o 100 de mii de ferestri. Numai la Burg (palatul împărătesc) a spart 600 de ferestri, cari cădeau jos în mii de bucăți. Apa s'a scurs în curente puternice pe strade răpind cu sine băieți, pe cari numai cu greu îi scăpară pompierii de peire. Locuitorii au fost cuprinși de odată de această furie, pe când erau adecă mulți în pat dormind la 7 ore dimineața, ér mamele între strigăte desperate alergau la copii, să-i scotă de sub loviturile dese ale grindinei de mărimea unei nuci, cari de altmintrele se grămădiseră pe strade și prin curți de formau adeverați munți de ghiață. Mulți s'au aflat foarte greu răniți, ér 3 înși formal uciși. Paguba e enormă.

\* **Artista Agata Bârsescu greu morbosă.** În foile din Viena cetim, că renumita artistă Domnișora Agata Bârsescu zace greu morbosă în Viena. Dintr'o epistolă ce artistă a adresat directorului de teatru reiasă, că artista Bârsescu suferă de o grea bătă de nervi, ce o torturază până la desperațiune. Se speră că pre lângă bună îngrijire Domnișora Bârsescu se va reînșănătoșa. Despre starea greu morboșei artiste se înteresază toate cercurile societății din Viena.

\* **Societatea academică „Academia ortodoxă”** din Cernăuți va arangia în Suceava în ziua patronului țării (14/2 Iunie a. c.) un concert cu următorul

program: „Imn către précurata fecioră” cuv. de Grozescu, mus. I. Vorobchievici. 2. „Marșul cântăreților” cuv. și mus. de C. Porumbescu; 3. „De ce nu'mi vii?” cuv. de M. Eminescu, mus. I. Vorobchievici. 4. „Cântec de lume” cuv. de V. Alecsandri, mus. de I. Vorobchievici. 5. „Mórtea lui Mihai Viteazul” cuv. de D. Bolintineanu, mus. de I. Vidu. 6. „Stefan Vodă și codrul” cuv. de V. Alecsandri, mus. de I. Vorobchievici. 7. „Corăbiască” cuv. și mus. de V. Vasilescu și 8. „Césul réu” cuv. de V. Alecsandri, mus. de I. Vorobchievici.

\* **Un monument frances la Constanța.** Din resbelul dela Crimeea soldații francesi întorcându-se către casă, vr'o două regimente au fost atacate de coleră și au debarcat pe malul Mării negrii în Constanța, de ași, unde mulți au și murit. Îngropați într'un loc, guvernul frances a ridicat acolo un monument, care s'a inaugurat în Dumineca trecută. După ce s'au ținut mai multe discursuri, trupele au defilat și anume: compania marinarilor francesi de pe vasul „Petral” venit anume pentru acésta la Constanța, soldații de marină români, vânători, artileria călărășii și marinarii englesi. S'au depus patru corone pe monument.

\* **Un leac sigur contra migrenei.** Consilierul sanitar germân, Dr. Owerlach a inventat un nou leac contra migrenei, căruia densusul i-a dat numele „Migrainim.” Atât medicii cât și pacenții cari au avut deja ocașiune să-l folosescă, l'au declarat de cel mai bun și mai sigur leac contra migrenei. Cei ce știu ce va să dică migrena, și cel ce au avut nefericirea să suferă de acésta bătă, vor ști aprecia pe deplin marele serviciu ce-l face D-nul Owerlach prin acest leac. E destul o dosă de un gram pentru a delătura durerile, ér luând câte-o dosă de câteva grame, se pôte folosi și ca mijloc preventiv. — Dacă leacul lui Owerlach într'adevăr are aceste escelente calități, se pôte dice, că nu mai există migrenă.

\* **Întelepțiunea păinginelui.** Foaiei „Nature” din Londra i-se raportéză din Buenos-Ayres următoarele: Un paingine și-a provădut cu o pétră balansătoare rețaua sa. Rețaua adecă a fost întinsă între doi arbori cu o distanță de 3 metri, ér de la un punct extrem al rețelei anima de un fir de 60 centimetri lung o petricică balansătoare de mărimea unei mazeri. Păinginelui a aplicat acea petricică verosimil sau pentru a întinde și mai bine rețaua, sau pentru a o scuti contra vântului. Dacă omul lua petricica în mână rețaua la moment se slăbănogea și vântul începea a o clătina.

\* **Mâncat de porci.** În Liget o muiere a pus copilul ei de 6 luni pe o perină în pragul ușei și s'a dus apoi să-și caute de o trebă în vecini. Când s'a reñtors s'a îngrozit vedând că porcii din curte au rupt fața, nasul și urechile bietului copil. Contra mamei ușore de minte s'a făcut arătare criminală. Copilul a murit între crâncene dureri.

\* **Sfârșitul unui urs.** Într'un circus din Viena au încercat a imblândi un urs prins în Rusia. Inșé Ursul în loc se învețe ceva, se făcea din și în și tot mai destrăbălat mușcând pe pázitorul său. Fiind-că și pedep-

sele erau zădarnice și nici de cum nu voia să se îndrepte, directorul cercului hotări a împușca ursul. La 11 ore a. m. l'au dus pe ursul de doi ani din cerc afară la grajdurile din prater. Acolo i-au dat de a mânca ce a pofțit; l'au îndopat cu pâine unsă cu miere. Apoi servitorul l'a dus de lături și un venatoriu i-a tras un glonț în cap și tinera bestie la moment a murit. Apoi i-au tras pelea, ér carnea au vëndut'o gurmanșilor cari înca în aceeași séră au arangiat o cină strălucită. Astfel s'a sfârșit prima justificare de urs în Viena.

\* **Elefanți turbati.** Transportându-se o menagerie de la Juciu la Turnau în Boemia, doi elefanți mari încă au fost transportați pe drumul mare. În față cu ei venia un car cu doi cai; caii vëndând elefanții s'au spăriat. De spaima cailor s'au spăriat acum și elefanții, s'au aruncat turbati asupra cailor și a carului și în scurtă vreme au omorit caii și pe cocieriu.

\* **Mulțămîtă publică.** Primind subscrisul pe calea Ven. Consistoriu gr. or. din Oradea-mare, o suma de 100 fl., ca ajutoriu votat de către Institutul de Credit „Victoria“ din Arad pe partea fundațiunei Zsigaiene de Beiuș, respective pentru înființândul alumneu în Beiuș, vin prin acésta cu plăcere a esprima mulțămîtă sus laudatului Institut în numele comitetului manipulante al menționatei fundațiuni, respective în numele tinerilor, cari se vor îndulei la timpul său din fructele acestei fundațiuni. — Beiuș, 31 Maiu 1894. — Demetriu Negreanu, preș. com. parochial.

\* **Mulțămîtă publică.** În parochia mea Saldobagiu (Cottul Bihor, lângă Sélagiu), în 2/14 Aprilie a. e. la 9 ore a. m., cea mai aprópe casă de casa parochială a a luat un foc, care nutrit de un vânt puternic despre orient, în puține minute a prefăcut în praf și cenușă, cinci case cu tot ce a fost în ele și în jurul lor, neputându-se mântui absolut nimic, până nici pânea cea cóptă, astfel devenind pe stradă 5 familii din 23 membri, de tótă etatea — afară de légân — fără adăpost, îmbrăcăminte și ultima bucatură de pâne. Nimic nu a fost ascurat. Focul înspăimântător, numai în urma alergării frașilor vecini din comunele mai apropiate, precum: din Margine St. d. Ludovic Ungur docente acompaniat de mai mulți locuitori cu pușca de apă, din Satulbarbă St. d. Ioan Torcoș docente acompaniat de Stefan Haiduc epitrop primar parochial și de cei mai mulți dintre locuitori și cu pușca de apă; apoi din Déda dlu Vasiliu Terdic preot gr. cath. acompaniat de St. d. Vincențiu Orban și de alți locuitori cu pușca de apă și cu cară, s'a putut localisa.

În comuna Chiraleu la inițiativa bravului primar comunal d. Ioan Nemeș și a Mo. D. Ioan Papp preot, s'a colectat ajutorie pe partea celor nefericiți, pentru care faptă generóasă li-se aduce — prin subscrisul — din partea celor deași, anume Dimitrie Breteu sen., Ioan Sabău Mihai și Petru Cosma și vënd. lui Ioan Gergel, cea mai sinceră mulțămîtă. Tot asemenea și frașii din comunele vecine, cari au alergat în grabă mare la localizarea focului, primescă cea mai sincera a mea mulțămîtă Écă numele dnilor contribuitori din Chiraleu:

Ioan Nemeș prim. com. cu consorta Heana Papp 1

cubul grâu curat, 2 măsuri crómpe,  $\frac{1}{2}$  mės. păsulă, 2 chile clisă (lard), 4 rifi pânză, 2 sterguri și 1 sac; Ioan Papp preot cu consórtă, dna Rosalia Fogarași 1 mės. sēcără, 5 rifi pânză și 2 sterguri; Ioan Marcus M. 1 mės. grâu curat; Găvril Botoș 1 mės. sēcără; Nicolae Moisa 1 mės. sēcără; Simeon Molnar  $\frac{3}{4}$  mės. sēcără; Georgie Negrean  $\frac{1}{2}$  mės. grâu curat, 1 chilă clisă și 1 stergură; Flore Nemeș  $\frac{1}{2}$  mės. grâu curat; Georgie Papp  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Teodor Bandi  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Teodor Coț. sen.  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Găvril Moisa  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără. Teodor Coț. iun.  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Teodor Molnar  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Ioan Druța  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără și 3 rifi pênză; Ioan Bandi  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Teodor Hajoș  $\frac{1}{2}$  mės. mălai; Nicolae Bandi  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Ioan Porțan  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Ana Nemes  $\frac{1}{2}$  mės. sēcără; Ioana Brindea  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Ioan Papp K.  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Mihai Papp  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Ilie Porțan  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără și  $\frac{1}{8}$  mės. păsulă; Paul Scrobuț  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Paul Gal  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Ioan Ciorno  $\frac{1}{4}$  mės. mălai și 3 rifi pênză. Teodor Marcus  $1\frac{1}{2}$  rifi pênză; Ioan Moisa iun.  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără și  $1\frac{1}{2}$  punt clisă; Georgie Nemeș  $\frac{1}{4}$  mės. mălai. Vënd. lui Ilie Nemeș  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără, 1 rënd schimburi copilărești și 1 stergură; Ilie Lăcătuș 1 chilă clisă și 1 stergură; Ioan Molnar 1 stergură; Nicolae Sarca  $\frac{1}{4}$  mės. mălai; Găvril Moisa sen.  $1\frac{1}{2}$  rifi pênză; Georgie Marcus sen.  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Vasilie Papp  $\frac{1}{4}$  mės. mălai; Ioan Moisa sen.  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Vasilie Dutcoș  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Petru Boc  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără și 1 stergură; Flore Hajos  $\frac{1}{4}$  mės. mălai; Petru Omuț  $\frac{1}{4}$  mės. mălai; Ilie Hajos  $\frac{1}{4}$  mės. crómpe; Paul Șomolan 1 rënd schimburi bărbătești; Ana Boldiș  $\frac{1}{4}$  mės. mălai și 1 rënd schimburi femeiești; Flore Itanca 1 stergură; Ioan Hajos  $1\frac{1}{2}$  rifi pênză; Dimitrie Banc  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără și 1 stergură; Ioan Papp B. 3 rifi pênză; Ilie Hegeduș  $\frac{1}{4}$  mės. sēcără; Paul Caba  $2\frac{1}{2}$  rifi pênză; Dimitrie Remoș 2 rifi pênză; Georgie Boce 2 rifi pênză; Paul Coț  $1\frac{1}{2}$  rifi pênză; Ioan Buița  $1\frac{1}{2}$  rifi pênză; Teodor Moisa 2 sterguri; Petru Cociora mare proprietariu 1 fl.; Iosif Rapoper israitén 30 cr.; Marton Benjamin israitén 30 cr.; Petru Cioce docente 20 cr.; Móritz Grünfeld israitén 15 cr. și Georgie Stanca sen. 10 cr. Soldobagiu, la 10/22 Mai 1894. Ioan Lăzeu, m. p. paroch gr. or.

\* „Victoria“ institut de credit și economii, societate pe acții. Sediul: Arad, casa proprie, strada principală Nr. 2. (vis-à-vis de casa orașului) — Întemeiat la 1887. — Capital de acții: fl. 300.000; Fond de rezervă: fl. 70.000. — Primește depuneri spre fructificare, după cari solveșce 5% interese fără privire la terminul de abdicere. Darea de venit după interese încă o solveșce institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere. Depuneri se pot face și redica și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandai. — Direcțiunea institutului.



## Concurs.

Pentru ocuparea parohiei vacante de clasa primă din Arad, prin această se publică concurs cu terminul de alegere pe ziua de 10/22 Iuliu 1894.

Beneficiile împreunate cu această parochiă sunt:

1. Una sesiune parochială cu un venit anual de 400 fl.

2. Competința anuală de bir din cassa magistratului în rate de 3 luni 285 fl.

3. Stólele conform usului din locu, pe basa „normei stolari,” după calcul mediu anualminte 500 fl.

După încetarea îndreptățirii capelanului Gavrill Bodea la suma de 300 fl. bir ce-i compete din cassa epitropiei parochiali în sensul hotărârii comitetului parochial adusă la 10 Decembrie 1893 și aprobată prin concludul Ven. Consistoriu Nr. 6136—1893, parochul ales va intra îndată și în folosința acestui beneficiu.

Drept de a concurge au toți aceia, cari posed toate calitățile și întrunesc toate condițiunile prescrise în „§. 15 lit. a)” din regulamentul pentru parochii. Suplicele de concurs instruate conform §. 13 din „Statutul Organic” sunt de a-se înainta la protopresviterul concerninte Moise Bocșan în Arad, în termin cel puțin de 30 zile dela prima publicare a concursului de față; suplicele intrate mai târziu nu se pot lua în considerare.

Concurenții, după prealabila încunoștințare a protopresviterului se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, celebra sau cîventa.

Din ședința comitetului parochial gr. ort. rom. Arad, la 3 Iunie n. 1894.

*Dr. Nic. Oncu, m. p.*  
președintele comit. par.

*Nicolae Stefu, m. p.*  
not. com. paroch.

Conțeles cu: MOISE BOCȘAN, m. p. protopresviter tract.

Pentru deplinirea parohiei de clasa a III din Zimbru, cu filialele Dulcele și Brusturesc, protopresviteratul Halmagiului, se escrie concurs cu terminul de alegere pe 29 Iunie adică pe ziua de S-tul Petru și Pavel a. c.

Emolumentele anuale sunt: dela 176 numeri de case câte una măsură de cucuruz sfărmat, pământ, parochial, stólele indatinat, cartir corespunzătoriu și grădina de legumi, care toate la olaltă facu 596 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie sunt avisați ca recursurile lor provădute cu toate documentele prescrise în statutul organic, adresate comitetului parochial, a-se trimitte protopresviterului tractul Ioan Groza, în Halmăgiu până la 26 Iunie (8 Iulie) a. c.

Comitetul parochial.

*Nicolau Maci, m. p.*  
not. com. par.

*Ioan Seracu, m. p.*  
președinte com. par.

Pentru deplinirea definitivă a postului învățătoresc la școla confesională gr. or. rom. din Teș, comitatul Timiș, se escrie concurs cu termin de alegere pe 29 Iunie (11 Iulie) 1894.

Emolumentele sunt: în numărariu 210 fl., în bucate 28 meți, parte grâu, parte cucuruz; 2½ jugere pământ; 24 metri lemne din cari se încălzește și sala de învățământ; pentru conferințe 6 fl., și paușal de scris 5 fl.

Recursurile sunt a se adresa părintelui protopop George Crăciunescu în Belincz, per Kiszetó; având recurenții a se presenta în vre-o Duminecă, ori sârbătore în biserica locală, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântările bisericesti.

Teeș, din ședința comitetului parochial ținută în 12/24 Maiu 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: G. CRĂCIUNESCU, m. p. protopresviter.

Pentru deplinirea parohiei vacante din comuna Ohaba-sârbescă, protopresviteratul Lipovei, prin această se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu această parochiă sunt:

1) Una sesiune parochială de 30 jugere, parte pământ arătoriu, parte fânaț, cu un venit anual de 250 fl., 2) Birul și stola usuată computate în venit mediu anual 240 fl., 3) Un plaț parochial cu un venit anual de 10 fl., la olaltă un venit anual aproximativ de 500 fl. v. a.

Recursurile ajustate conform prescrișelor stat. org. și adresate comitetului parochial din Ohaba-sârbescă, se se trimitte subscrisului protopresviter în B.-Lippa, până la terminul susindicat, având recurenții îndătorirea, de a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în sfânta biserică din Ohaba-sârbescă spre a-și arăta desteritate în cele rituale.

Ohaba-sârbescă, 1/13 Aprilie 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protopresv.

Să escrie concurs nou pentru stațiunea învățătorescă superiôră din comuna Ecica-română, protopresviteratul Banat-Comloșului (Nagy-Komlós), comitatul Torontal, — cu terminul de alegere pe Duminecă la 24 Iuliu v. (5 August n.) c., până când recurenții au a-și înainta recursurile lor la Pré Onoratul Domn inspector școlar în Banat-Komlós, și au a se presenta până atunci în vre-o Duminecă sau vre-o sârbătore în sfânta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Emolumentele sunt: 1) În bani gata 250 fl. 50 cr.; 2) 20 cubule sau 13 Hectolitre grâu curat; 3) 20 cubule sau 13 Hectolitre cucuruz în bómbe; 4) 4½ jughere pământ arătoriu; 5) Relut anual pentru cortel până se va face cortel 40 fl., 400 □ stângdni grădina de legumi. 6) 12 fl. diurnă pentru conferințe învățătoresci; 7) 5 fl. paușal pentru scripturistici și 8) Dela înmormântări are 50 cr. asemenea și dela pârastas.

Dela competenți se poftesce să aibă atestat despre portarea morală și condnita lor de până acum; despre cualificațiunea de învățător; cualificațiunea din limba maghiară; cel puțin 2 clase gimnasiale sau reale, cei cu mai multe clase vor fi preferiți și cunostințe de note spre conducerea corului esistent.

Dat în Ecica-română, la 8 Maiu st. v. 1894.

*Nicolau Magda, m. p.* Valeriu Ghilăzanu, m. p.  
președinte. not. com. par.

În conțelegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. protopop, inspector școlar.